

## AD-134

April-2016

M.Com., Sem.-IV  
508 : Risk Management

Time : 3 Hours]

Max. Marks : 70

1. (અ) જોખમ સંચાલન એટલે શું ? જોખમની પ્રકૃતિ અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. 7  
અથવા  
જોખમ સંચાલનની પ્રક્રિયા વિસ્તારથી વર્ણવો.
- (બ) ગમે તે બે લખો : 4  
(i) જોખમ સંચાલનના હેતુઓ સમજાવો.  
(ii) જોખમ, ખતરો (પેરિલ) અને સંકટ (હેઝાર્ડ) સમજાવો.  
(iii) શુદ્ધ જોખમ અને સદ્ધાકીય જોખમ સમજાવો.  
(iv) જોખમ પડતર એટલે શું ?
- (ક) નીચેના જવાબ લખો : 3  
(i) જોખમની વ્યાખ્યા આપો.  
(ii) જોખમ નિયંત્રણ (હેન્ડલિંગ)ની પદ્ધતિઓ જણાવો.  
(iii) ધંધાકીય જોખમ એટલે શું ?
2. (અ) જોખમને ઓળખી બતાવવાની પ્રક્રિયા સમજાવો. 7  
અથવા  
આંતરિક જોખમ સંપર્કને ઓળખવાના સાધનો સમજાવો.
- (બ) ગમે તે બે લખો : 4  
(i) જોખમ ઓળખ એટલે શું ?  
(ii) જોખમ મૂલ્યાંકનમાં વપરાતા આંકડાશાસ્ત્રને લગતા કોન્સેપ્ટ્સ સમજાવો.  
(iii) સંભવિત મહત્તમ નુકસાન એટલે શું ?  
(iv) બાહ્ય જોખમ સંપર્ક એટલે શું ?
- (ક) નીચેના જવાબ લખો : 3  
(i) જોખમ અંકુશ એટલે શું ?  
(ii) નુકસાન ઘટાડો એટલે શું ?  
(iii) આકસ્મિક આયોજન એટલે શું ?
3. (અ) વીમાને જોખમ તબદીલીના સાધન તરીકે સમજાવો. 7  
અથવા  
જોખમ વિત્તપોષણનું અર્થશાસ્ત્ર સમજાવો.
- (બ) ગમે તે બે લખો : 4  
(i) જોખમ વિત્તપોષણને અસર કરતાં આંતરિક પરિબળો સમજાવો.  
(ii) જોખમની તબદીલી અને જોખમનો ત્યાગ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.  
(iii) વીમાની મર્યાદા જણાવો.  
(iv) જોખમ વિત્તપોષણ એટલે શું ?



- (ક) નીચેના જવાબ લખો :
- જોખમ તબદીલીની વ્યાખ્યા આપો.
  - કરાર આધારિત જોખમ તબદીલી એટલે શું ?
  - પ્રતિકૂલ પસંદગી એટલે શું ?

4. (અ) જોખમ ધારણા એટલે શું ? જોખમ ધારણા નીતિના નિર્ણાયકો સમજાવો.

અથવા

જોખમ ધારણાની પદ્ધતિઓ (રીતો) અને તેના લાભની ચર્ચા કરો.

- (બ) ગમે તે બે લખો :

- સાહસિક એકમ જોખમ સંચાલન એટલે શું ?
- ઈષ્ટતમ ધારણા એટલે શું ?
- બિન-સંકલિત જોખમ સંચાલન એટલે શું ?
- કોર્પોરેટ (કંપની) અને વ્યક્તિગત જોખમ સંચાલન વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.

- (ક) નીચેના જવાબ લખો :

- જોખમ ધારણાની વ્યાખ્યા આપો.
- આકસ્મિક ભંડોળ એટલે શું ?
- જોખમ ધારણાની રીતો જણાવો.

5. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

- (1) એક પરિસ્થિતિ કે જેમાં લાભ અથવા નુકસાનની શક્યતા હોય તેને કહેવાય :

- બજાર જોખમ
- સરકારી જોખમ
- ધંધાકીય જોખમ
- નાણાકીય જોખમ

- (2) વાહન ચલાવતા હેલમેટ પહેરવું એ \_\_\_\_\_ નું સાધન છે.

- જોખમ અટકાવ
- જોખમ ઘટાડો
- જોખમ ત્યાગ
- જોખમ તબદીલ

- (3) \_\_\_\_\_ એ જોખમ અંકુશની પદ્ધતિ છે જે એક ચોક્કસ નુકસાનનું પુનરાવર્તન ઓછું કરે છે.

- જોખમ અટકાવ
- જોખમ ત્યાગ
- આકસ્મિક આયોજન
- નુકસાન ઘટાડો

- (4) જોખમ ધિરાણની પદ્ધતિ કઈ નથી ?

- હેજિંગ
- વીમો
- જોખમ ધારણા
- ગિછીનું લેવું

- (5) વીમો \_\_\_\_\_ ઉગ્રતા \_\_\_\_\_ પુનરાવર્તન નુકસાનો માટે જોખમ વિત્તપોષણનું આદર્શ સાધન છે.

- ગિંચા-ગિંચા
- નીચી-નીચા
- ગિંચા-નીચા
- નીચા-ગિંચા

- (6) \_\_\_\_\_ રીતને છેલ્લા સાધન તરીકે વાપરવી જોઈએ.

- જોખમ અંકુશ
- જોખમ ધિરાણ
- જોખમ ત્યાગ
- જોખમ તબદીલી

- (7) વ્યાજદર જોખમ એ \_\_\_\_\_ જોખમ છે.

- શુદ્ધ જોખમ
- સરકારી જોખમ
- ધંધાકીય જોખમ
- ઉપરમાંથી એકપણ નહિ



**AD-134**

April-2016

**M.Com., Sem.-IV  
508 : Risk Management****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

1. (a) What is Risk Management ? Explain nature and scope of Risk Management. **7**
- OR**
- Explain in detail, Risk Management process.
- (b) Attempt any two : **4**
- (i) Discuss objectives of Risk Management.
- (ii) Explain risk, peril and hazard.
- (iii) Explain pure risk & speculative risk.
- (iv) What is cost of risk ?
- (c) Answer the following : **3**
- (i) Define Risk.
- (ii) List methods of handling risk.
- (iii) What is business risk ?
2. (a) Explain process of risk identification. **7**
- OR**
- Explain tools to identify internal risk exposures.
- (b) Attempt any two : **4**
- (i) What is risk identification ?
- (ii) Discuss statistical concepts used in risk evaluation.
- (iii) What is probable maximum loss ?
- (iv) What is external risk exposure ?
- (c) Answer the following : **3**
- (i) What is risk control ?
- (ii) What is loss minimization ?
- (iii) What is contingency planning ?
3. (a) Explain Insurance as a Risk Transfer Tool. **7**
- OR**
- Explain economics of risk financing.
- (b) Attempt any two : **4**
- (i) State internal factors affecting risk financing.
- (ii) Differentiate between risk transfer and risk avoidance.
- (iii) State limitations of Insurance.
- (iv) Define Risk financing.



- (c) Answer the following :
- Define risk transfer.
  - What is contractual risk transfer ?
  - What is adverse selection ?

7

4. (a) What is risk retention ? Explain determinants of retention policy.

OR

Explain techniques and benefits of risk retention.

4

- (b) Attempt any two :

- Explain Enterprise Risk Management.
- What is Optimal Retention ?
- What is Disaggregated Risk Management ?
- Distinguish between Corporate and Personal Risk Management.

3

- (c) Answer the following :

- Define Risk Retention.
- What are contingency funds ?
- State techniques of risk retention.

14

5. Choose the correct option :

- There is a possibility of loss or gain in a situation, which is called
  - Market Risk
  - Speculative Risk
  - Business Risk
  - Financial Risk
- Wearing helmet when driving is Risk \_\_\_\_\_ measures.
  - Prevention
  - Minimization
  - Avoidance
  - Transfer
- \_\_\_\_\_ is a risk control technique that reduces the frequency of a particular loss.
  - Risk Prevention
  - Risk Avoidance
  - Contingency Planning
  - Loss Minimization
- Which is not risk financing technique ?
  - Hedging
  - Insurance
  - Retention
  - Borrowing
- Insurance is ideal tool for \_\_\_\_\_ severity \_\_\_\_\_ frequency losses.
  - High-high
  - Low-low
  - High-low
  - Low-High
- \_\_\_\_\_ is a technique that should be used as last resort.
  - Risk Control
  - Risk Financing
  - Risk Avoidance
  - Risk Transfer
- Interest Rate Risk is a \_\_\_\_\_ Risk.
  - Pure Risk
  - Speculative Risk
  - Business Risk
  - None of the above